

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ**

**НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЛІСОВОГО І САДОВО-
ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА**

КАФЕДРА ЛІСІВНИЦТВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

ННІ лісового і садово-паркового господарства
від 11.06.2026 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ**

«Технологічна практика»

з дисципліни «Механізація садово-паркових робіт»

Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство»

Спеціальність 206 «Садово-паркове господарство»

Освітня програма «Садово-паркове господарство»

Навчально-науковий інститут лісового і садово-паркового господарства

Розробник: доцент кафедри лісівництва, канд. т. наук, доц. Виговський А.Ю.

Вступ

Навчальна практика з дисципліни «Механізація садово-паркових робіт» має за мету поглибити і розширити знання щодо технічного оснащення садово-паркового господарства.

Завданням практики є закріплення теоретичних знань, щодо машин і обладнання та технологій виконання садово-паркових робіт. Навчитись розв'язувати фахові задачі та практичні проблеми садово-паркового виробництва.

Набуття компетентностей:

інтегральна компетентність (ІК): здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, фітодизайні та флористиці, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності (ЗК):

ЗК7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК11. Навички здійснення безпечної діяльності.

Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

ФК1. Здатність застосовувати знання зі спеціалізованих підрозділів науки (екології, ботаніки, дендрології, фізіології рослин, генетики та селекції декоративних рослин, ґрунтознавства міських екосистем, агротехніки вирощування декоративних рослин, проектування, формування та експлуатації компонентів садово-паркових об'єктів, захисту декоративних рослин від шкідників та хвороб, механізації садово-паркових робіт тощо).

Програмні результати навчання (ПРН):

ПРН14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

Бази проведення практики

Навчальна практика проводиться на базі навчальної лабораторії «Інженерно-технічного забезпечення лісового комплексу», лісовий розсадник НУБіП України, ботанічний сад НУБіП України.

Організація проведення практики

Загальне керівництво здійснює керівник практики. Тривалість практики 5 днів (25 год.). Навчальну практику здобувачі вищої освіти проходять у складі постійних бригад по 5-6 осіб. У кожній бригаді призначається бригадир. Перед початком практики здобувачі ознайомлюються з її програмою, формують бригади, які одержують необхідні прилади, інвентар, бланки й посібники, проходять інструктаж із техніки безпеки відповідно до «Правил техніки безпеки під час проходження навчальної практики» і розписуються у спеціальному журналі.

Керівник практики перед початком робіт проводить зі здобувачами інструктаж з охорони праці та техніки безпеки; відповідає за дотриманням техніки безпеки під час проходження практики; забезпечує максимально ефективне виконання всіма практикантами вимог передбаченої програми та перевірку правильності виконаних робіт.

Здобувачі вищої освіти під час проходження практики повинні відповідально ставитися до дотримання правил техніки безпеки; не пропускати без поважної причини запланованих занять; брати участь в усіх видах робіт, що передбачені програмою практики та написанні звіту; бережно і за призначенням використовувати отриманий інвентар.

Зміст навчальної практики

Протягом практики студенти виконують завдання відповідно до тематичного плану. Після роз'яснення плану робіт керівником практики, студенти отримують індивідуальні та бригадні завдання пов'язані особливостями використання малогабаритної тракторної техніки та машин і знарядь. Усі завдання виконуються з метою набуття та вдосконалення студентами практичних навичок виконання садово-паркових робіт.

Таблиця 1

Орієнтовний тематичний план

Назва теми	Кількість годин		
	всього	із них	
		аудиторні	самостійна робота

Тема 1. Техніка безпеки під час проходження навчальної практики	2	1	1
Тема 2. Ознайомлення з навчальним комплексом машин і механізмів для садово-паркового господарства кафедри лісівництва	3	2	1
Тема 3. Теоретичне і практичне ознайомлення з малогабаритними засобами механізації. Запуск двигуна. Практичне керування мотоблоком і міні-трактором із змінним технологічним обладнанням	5	3	2
Тема 4. Теоретичне і практичне ознайомлення з конструкціями та роботою електро- та бензопил, мультисистеми.	5	3	2
Тема 5 Теоретичне і практичне ознайомлення з конструкціями та роботою газонокосарок, мотокос.	5	3	2
Тема 6. Технічне обслуговування і встановлення машин і механізмів на зберігання. Підсумковий контроль.	5	4	1
Всього	25	16	9

Індивідуальні завдання

Індивідуальними завданнями передбачено відпрацювання студентами завдань під час виконання технологічних прийомів при роботі з машинами та обладнанням, а також перевірка якості проведення робіт.

Методичні рекомендації

Під час проведення практики студенти повинні засвоїти основні положення з техніки безпеки при виконанні лісогосподарських робіт.

Засвоїти безпечні прийоми роботи на основних машинно-тракторних агрегатах під час проведення ґрунтообробних робіт, здійснення захисту лісів від шкідників і хвороб декоративних насаджень, догляду за газонами, а також рід час формування крон дерев і кущів.

Ознайомитись з принципами комплектування машино-тракторних агрегатів та обґрунтування оптимальних схем їхнього руху на робочих ділянках. Розглянути вимоги до комплектування машинно-тракторних агрегатів.

Вивчити поняття про кінематику машинно-тракторних агрегатів та основні елементи кінематики руху машинно-тракторних агрегатів. Визначити кінематичні параметри агрегату, зокрема: центр агрегату, центр і радіус повороту агрегату, мінімально допустимий радіус повороту.

Розглянути будову, робочий процес, регулювання й основні техніко-експлуатаційні показники базових моделей мотоблоків і малогабаритних тракторів. Засвоїти особливості їхніх конструкцій і технологічного обладнання.

Опанувати загальні принципи роботи механізмів систем цих технічних засобів.

Розглянути запуск розглянутих мотоблоків різними способами. Практичне керування мотоблоком і мінітрактором.

Засвоїти особливості конструкцій та опанувати загальні принципи роботи змінного технологічного обладнання малогабаритної техніки.

Ознайомитись із картою технічного обслуговування малогабаритної техніки та виконати щозмінне технічне обслуговування (перевірка кріплення, регулювання і контрольні виміри).

Підготувати малогабаритну техніку та вивчити основні прийоми із її запуску та зупинки.

Для закріплення теоретичних знань та набуття необхідних практичних навичок, студентам необхідно засвоїти конструктивні особливості розміщення механізмів і приладів управління малогабаритною технікою, яка використовуються в садово-парковому господарстві.

Вивчити основні прийоми керування малогабаритною технікою зокрема: початок руху, зміна швидкості та напрямку руху, подолання перешкод та рух заднім ходом. Підготовка малогабаритної техніки до роботи.

Вивчити будову, робочого процесу, регулювання й основних техніко-експлуатаційних показників базових моделей електро- та бензопил, мотокосяк, мультисистеми STIHL. Засвоєння особливостей їхніх конструкцій і технологічного обладнання. Опанування загальних принципів роботи цих механізмів і систем.

Вивчення будови, робочого процесу, регулювання й основних техніко-експлуатаційних показників базових моделей газонокосарок на прикладі газонокосарок: «Мотор Січ ГК – 500», «Мотор Січ ГК – 500-3»

Виконати роботи з установлення на зберігання техніки, яка використовувалась під час навчальної практики.

Окремі теми програми опрацьовуються під час екскурсій на виробничі об'єкти підприємств та інші установи, організації й відомства пов'язані з садово-парковим господарством.

Орієнтовний тематичний план екскурсій (виїзних занять)

Назва теми	База проведення занять	Кількість годин
Технології, основні прийоми і технічне оснащення для виконання механізованих робіт у лісових розсадниках.	ВП НУБіП України «Боярської ЛДС» (м. Боярка)	5

Матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення практики студентів

Тягові машини та робочі знаряддя, зокрема: малогабаритний трактор, мотоблок, мотокультиватор і робоче обладнання малої механізації, бензопила, мотокоса, газонокосарка а також механізми надані підприємством бази проведення практики.

Вимоги до написання звіту

Відповідно до тематичного плану практики, індивідуальних та практичних завдань студенти готують щоденник-звіт з додатками, у якому відображають тему, мету, зміст завдань та короткий опис їх виконання, додають матеріали розрахунків показників лісогосподарських заходів, фотоматеріали, а також до кожного дня практики формують відповідні висновки.

Форми та методи контролю

На основі перевірки представленого щоденника та звіту викладач проводить залік, під час якого виявляє знання кожного здобувача окремо з усіх видів виконаної роботи.

Рекомендовані джерела інформації

1. Електронний навчальний курс навчальної дисципліни «Механізація садово-паркового господарства» (на навчальному порталі НУБіП України eLearn – <https://elearn.nubip.edu.ua/course/view.php?id=1349>)
2. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Лісогосподарські машини та знаряддя : підручник. Київ : Компринт, 2024. 641 с.
3. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація лісогосподарських робіт : підручник. Київ : Компринт, 2023. 628 с.
4. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація лісогосподарських робіт : методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 205 «Лісове господарство». Київ : ЦП КОМПРИНТ, 2024. 98 с.
5. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація садово-паркового господарства : методичні вказівки до лабораторних робіт для студентів ОС «Бакалавр» спеціальності 206 «Садово-паркове господарство». Київ : ЦП КОМПРИНТ, 2024. 101 с.
6. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Лісогосподарські машини та знаряддя : підручник. Київ : ЦП Компринт, 2021. 605 с.

7. Виговський А. Ю., Білоус М. М. Механізація лісгосподарських робіт : методичні вказівки до лабораторних робіт студентів ОС «Бакалавр» спеціальності «Лісове господарство». Київ : ЦП Компринт, 2019. 41 с.